

ΟΜΑΔΑ 7^η

1. Στην 4^η αίθουσα του Μουσείου ολόγυρα στους τοίχους εικονίζονται οι νεκροί και αναγράφονται τα ονόματά τους.

Ανάλογος χώρος με τα ονόματα των θυμάτων της σφαγής υπάρχει και στο Μουσείο Ολοκαυτώματος Yad Vashem στην Ιερουσαλήμ.

- Φανταστείτε πως είστε μουσειολόγοι¹ και θέλετε να δημιουργήσετε ένα χώρο στο Μουσείο με τα ονόματα των θυμάτων

¹ Μουσειολόγος είναι ο ειδικός επιστήμονας που μελετά τις μεθόδους οργάνωσης και λειτουργίας των μουσείων.

της εκτέλεσης. Μπορείτε να προτείνετε εναλλακτικούς τρόπους με τους οποίους θα μπορούσε να υλοποιηθεί αυτή η ιδέα;

2. Στην 4^η αίθουσα του Μουσείου, στο «πάνθεον των ηρώων», εικονίζονται πολλοί συνομήλικοί σας εκτελεσμένοι.

Ο Κωνσταντίνος Αλεξόπουλος, όταν εκτελέστηκε, ήταν μαθητής Γυμνασίου, στην ίδια ηλικία περίπου με σας:

Ένα από τα επτά παιδιά του Γιώργη Αλεξόπουλου από τον Φλάμπουρα και της Θεώνης Μπαλατζούκου από τα Σουδενά. Ο πατέρας του, που διατηρούσε μπακάλικο, υπήρξε ένας από τους 13 διασωθέντες Καλαβρυτινούς.

Γεννήθηκε το 1929 στα Καλάβρυτα. Το Δεκέμβρη του '43 φοιτούσε στην Τετάρτη τάξη του οκτατάξιου Γυμνασίου Καλαβρύτων.

[...] Διακρινόταν για την ωριμότητά του και για τις κοινωνικές και πολιτικές του απόψεις. Αρνήθηκε να ενταχθεί στην Ε.Ο.Ν. με κίνδυνο να αποβληθεί από το σχολείο. [...] Ένα παιδί ψηλό, με σουφρωμένα φρύδια, με ωραίο μπόι, ευχάριστο και κοινωνικό. Την ημέρα της εκτέλεσης παρουσιάστηκε με ωραίο μακρύ παλτό, επίσημα, προφανώς για να δείξει τη λεβεντιά του.

Του δόθηκε η ευκαιρία δυο φορές να αποφύγει το θάνατο. Η πρώτη, όταν ο πατέρας του τού ζήτησε να τον ακολουθήσει στα Σουδενά. Η δεύτερη από Γερμανό αξιωματικό που επισκέφτηκε το σπίτι τους και έμμεσα τους προειδοποίησε γι' αυτό που επρόκειτο να συμβεί. Μα αυτός και στις δυο περιπτώσεις απάντησε: «Θα κάτσω να δω το τέλος της ιστορίας». Κι έκατσε και την είδε να γράφεται με κόκκινα γράμματα!

Όταν ανηφόριζαν το μονοπάτι για το λόφο του Καπή, έλεγε στον πατέρα του και το θείο του ότι τους πήγαιναν για να τους εκτελέσουν και τους συμβούλευε, κατά την ώρα των πυροβολισμών, να πέσουν αμέσως κάτω. Αυτοί δεν έδιναν σημασία στα λόγια του, γιατί πίστευαν ότι οδηγούνταν στην ομηρία ή σε καταναγκαστικά έργα.

Η κυρα-Θεώνη, η τραγική μάνα, εκεί πάνω στο χωράφι του Καπή, του έβγαλε το παλτό και έραψε δυο παντελονάκια για τα δυο άλλα μικρά αγόρια της και ένα παλτουδάκι για τη μικρή της κόρη, τη Διαμαντούλα. Του έβγαλε και τα παπούτσια, για να ποδέσει τον πληγωμένο άντρα της. Κι από τότε κάθε χρόνο, μέχρι τα βαθιά της γεράματα, αγόραζε ένα ζευγάρι παπούτσια και τα χάριζε σε φτωχά παιδιά σε ανάμνηση του αδικοχαμένου γιου της...»

*Από το βιβλίο του Χρίστου Φωτεινόπουλου
«Το σχολείο στο εκτελεστικό απόσπασμα»*

- «Επικοινωνήστε» μαζί του στέλνοντάς του μια επιστολή...

3. Σε προθήκες του Μουσείου μπορείτε να δείτε αρκετές γραπτές ιστορικές πηγές, έγγραφα που συνδέονται με τα γεγονότα του 1943 στα Καλάβρυτα - δυστυχώς στα γερμανικά...

Τα κείμενα που ακολουθούν αποτελούν μεταφρασμένα αποσπάσματα των γερμανικών αρχείων, πρωτότυπες διαταγές και αναφορές των γερμανικών επιτελείων και των μονάδων που έδρασαν κατά την «Επιχείρηση Καλάβρυτα»².

- Στηριζόμενοι σ' αυτές τις γραπτές ιστορικές πηγές, εξετάστε και παρουσιάστε τους σκοπούς της στρατιωτικής επιχείρησης.

• Από: 117 Μεραρχία Κυνηγών
Προς: Γενικό Στρατηγείο LXVIII Σώματος Στρατού
Ημερομηνία εγγράφου: 25/10/1943

Θέμα: Αναφορά για τα αίτια του αιφνιδιασμού του Λόχου Schober και για τις συνέπειες από την αυξανόμενη ισχύ των ανταρτών

2 Βλ. Επιχείρηση «Καλάβρυτα» Η δράση της 117 Μεραρχίας Κυνηγών μέσα από τα γερμανικά αρχεία. Αθήνα 2012. Γενικό Επιτελείο Στρατού Διεύθυνση Ιστορίας Στρατού.

Τα γεγονότα των τελευταίων ημερών και εβδομάδων οδηγούν σαφώς στη διαπίστωση πως ο εχθρός αισθάνεται τόσο ισχυρός, ώστε θα επιτεθεί και εναντίον ισχυρών γερμανικών στρατιωτικών τμημάτων. Οι δυνάμεις που διαθέτει η 117 Μεραρχία Κυνηγών δεν επαρκούν, υπό κανονικές συνθήκες, για να επιβάλουν την τάξη και την ασφάλεια ούτε σε μια περιοχή του μεγέθους της Βυρτεμβέργης.

Είναι γεγονός πως το μεγαλύτερο μέρος της περιοχής βρίσκεται εκτός οποιουδήποτε ελέγχου της Βέρμαχτ και πως οι συμμορίες έχουν αρχίσει να δημιουργούν ένα κράτος εν κράτει.

Συνταγματάρχης και
Αναπληρωτής Διοικητής της Μεραρχίας

• Από: 117 Μεραρχία Κυνηγών
Ημερομηνία εγγράφου: 26/11/1943

Θέμα: Αναφορά για την κατάσταση ανταρτικών ομάδων στην περιοχή

Οι εμφανιζόμενες σε αυτό το χώρο συμμορίες τελούν υπό τη διοίκηση του συνταγματάρχη Μίχου. Υπαρχηγός τους είναι ο συνταγματάρχης Ανδρικόπουλος. Επιπλέον υπάρχουν στο επιτελείο του Μίχου και αρκετοί Άγγλοι αξιωματικοί. Τα κέντρα των συμμοριών είναι τα Καλάβρυτα, τα Μαζέικα, η Μοίρα και ο Κούμαρης. Το αρχηγείο του Μίχου πρέπει, σύμφωνα με αξιόπιστη αναφορά, να βρίσκεται στη Βικοκά (4 χλμ. ΔΒΔ των Καλαβρύτων). Ένα ακόμη αρχηγείο πρέπει να βρίσκεται στη Μονή Ομπλού (9 χλμ. Νότια των Πατρών).

• Από: 749 Σύνταγμα Κυνηγών
Προς: Αποσπάσματα μάχης.
Ημερομηνία εγγράφου: 01/12/1943

Θέμα: Απόρρητη διαταγή για την Επιχείρηση «Καλάβρυτα». Κύρια διαταγή για την επιχείρηση, με αναφορά των σκοπών της, οδηγίες για την οργάνωση των μονάδων, τη μορφή και χρονοδιάγραμμα των επιχειρήσεων.

Το ενισχυμένο 749 Σύνταγμα Κυνηγών και το ενισχυμένο 116 Απόσπασμα Αναγνωρίσεως διενεργούν υπό τη διοίκησή μου, κατόπιν διαταγής της Μεραρχίας, αρχής γενομένης από της ημέρας Χ, επιχείρηση αναγνωρίσεως και εκκαθαρίσεως στην ανωτέρω αναφερθείσα περιοχή.

Διαταγή:

- α. Εξολόθρευση των εκεί ευρισκομένων συμμοριών.
- β. Έρευνα της περιοχής για κομμουνιστές, όπλα, προπαγανδιστικό υλικό κ.λπ.
- γ. Επιχείρηση αναζητήσεως των μελών του 5/749 Λόχου Κυνηγών που αιχμαλωτίστηκε στις 18.10.1943 κοντά στους Ρογούς, με ετοιμότητα επιβολής αντίστοιχων αντιποίνων.

• Από: 117 Μεραρχία Κυνηγών
Προς: Μονάδες της Μεραρχίας
Ημερομηνία εγγράφου: 10/12/1943

Θέμα: Απόρρητη διαταγή για εκκαθαριστικές επιχειρήσεις και αντίποινα

Ως αντίποινα για τα δολοφονηθέντα μέλη των 1/749 και 5/749 Λόχων Κυνηγών πρέπει να ισοπεδωθούν οι περιοχές Μαζέικα και Καλάβρυτα. Να ισοπεδωθούν επίσης στις ερευνηθείσες περιοχές οι τόποι, στους οποίους οι συμμορίες αποδεδειγμένα βρήκαν καταφύγιο ή κατά τη διεξαγωγή της έρευνας προβλήθηκε αντίσταση και βρέθηκαν όπλα ή πολεμοφόδια.

Υπογεγραμμένο ως προσχέδιο:
Von Le Suire

- Από: 117 Μεραρχία Κυνηγών
Προς: Γενικό Στρατηγείο του LXVIII Σώματος Στρατού
Ημερομηνία εγγράφου: 13/12/1943

Θέμα: Ημερήσια αναφορά για την εξέλιξη των Επιχειρήσεων «Καλάβρυτα» και «Stiglitz».

Τα Καλάβρυτα καταστράφηκαν ολοσχερώς, 511 άνδρες κάτοικοι εκτελέστηκαν δια τυφεκισμού.

Von Le Suire

- Από: 117 Μεραρχία Κυνηγών
Προς: Γενικό Στρατηγείο του LXVIII Σώματος Στρατού
Ημερομηνία εγγράφου: 18/12/1943

Θέμα: Έκθεση πεπραγμένων της Μεραρχίας για τη χρονική περίοδο 1-15/12/1943.

Τα Καλάβρυτα καταστράφηκαν ολοσχερώς ως καταφύγιο συμμοριών και χώρος συγκεντρώσεως Γερμανών αιχμαλώτων. Τυφεκίσθηκαν 511 άνδρες κάτοικοι.

4. Το Γυμνάσιο Καλαβρύτων στις 13-12-1943 διέκοψε βίαια τη λειτουργία του, καθώς οι μαθητές και οι καθηγητές του εκτελέστηκαν και οι εγκαταστάσεις του πυρπολήθηκαν.

Δυστυχώς και σήμερα σε πολλά σημεία της γης, ιδίως στη Μ.Ανατολή και την Αφρική, παιδιά απειλούνται, ζουν μέσα στον τρόμο, στερούνται τα στοιχειώδη, βρίσκουν το θάνατο.

- Ως μέλη μιας διεθνούς οργάνωσης που προωθεί τα θέματα των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και της ειρήνης, να γράψετε ένα άρθρο, το οποίο θα δημοσιευθεί σε έντυπο μεγάλης κυκλοφορίας, με στόχο να αφυπνίσετε και να κινητοποιήσετε την κοινή γνώμη.

- Με τον ίδιο στόχο συγκεντρώστε φωτογραφικό υλικό από το διαδίκτυο και δημιουργήστε μια ταινία μικρού μήκους.